

RETNINGSLINJER

TILRETTELEGGING AV BARNEHAGETILBUDET FOR BARN MED NEDSATT FUNKSJONSEVNE

BARNEHAGELOVEN § 37

PROSEDYRE

Ved behov for et individuelt tilrettelagt barnehagetilbud for barn med nedsatt funksjonsevne etter barnehageloven § 37 skal følgende prosedyre benyttes:

1	Styrer	Vurderer det enkelte barns behov for individuell tilrettelegging.
2	Styrer	Kontakter barnehagemyndigheten for å vurdere behov for vedtak om et individuelt tilrettelagt barnehagetilbud.
3	Styrer	Involverer foreldrene.
4	Styrer	Melder behov for vedtak om et individuelt tilrettelagt barnehagetilbud til barnehagemyndigheten. Melding skjer på eget skjema, og dokumentasjon på nedsatt funksjonsevne legges ved.
5	Barnehage- myndigheten	Fatter enkeltvedtak om individuelt tilrettelagt barnehagetilbud etter barnehageloven § 37. Kopi av vedtaket sendes barnehagen.
7	Barnehage- myndigheten	Avklarer ressursituasjonen i dialog med barnehagen. Dette ses i sammenheng med tildeling av ressurser ved barnehageårets start.

VEILEDNING TIL BESTEMMELSEN

Barnehageloven (bhl) § 37 lyder som følger:

«Kommunen skal sikre at barn med nedsatt funksjonsevne får et egnet individuelt tilrettelagt barnehagetilbud. Plikten til tilrettelegging omfatter ikke tiltak som innebærer en uforholdsmessig byrde for kommunen. Ved vurderingen av om tilretteleggingen innebærer en uforholdsmessig byrde, skal det særlig legges vekt på tilretteleggingens effekt for å nedbygge funksjonshemmende barrierer, de nødvendige kostnadene ved tilretteleggingen og virksomhetens ressurser.

Kommunen fatter vedtak om tilrettelegging av barnehagetilbudet til barn med nedsatt funksjonsevne.»

Plikten til å tilrettelegge barnehagetilbudet gjelder for følgende barn:

- barn med nedsatt funksjonsevne
- bosatt i kommunen
- barnehageplass

Nedsatt funksjonsevne

Begrepet nedsatt funksjonsevne skal i henhold til forarbeidene fortolkes vidt og omfatter ulike fysiske funksjonsnedsettelse, utviklingshemming, språk- og talevansker, adferdsvansker og psykiske lidelser. Det stilles ikke krav til varighet eller alvorlighet, men forbigående og helt bagatellmessige forhold som ikke påvirker funksjonsevnen i nevneverdig grad, omfattes ikke.

Nedsatt funksjonsevne kan dokumenteres med uttalelse fra de faglige instanser og personer som har hatt med barnet å gjøre fra det ble født eller fra det tidspunkt funksjonsnedsettelsen ble oppdaget/diagnostisert. Dette kan f.eks. være lege, helsestasjon eller PP-tjeneste.

Kommunens tilretteleggingsplikt

Kommunen må sette barnehagene i stand til å gi de aktuelle barna et tilrettelagt tilbud.

Eksempler på tilrettelegging er:

- nødvendig utstyr,
- bygningsmessige endringer,
- ekstra bemanning
- opplæring av ansatte, eller
- andre tiltak

Kommunens plikt gjelder tiltak som er nødvendige for at barnet skal kunne nyttiggjøre seg av barnehageplassen og få likeverdige utviklings- og aktivitetsmuligheter som andre barn. Siden tilretteleggingen skal være egnet, må det foretas en vurdering i hvert tilfelle av hvilke behov for tilrettelegging det enkelte barn har. Tilretteleggingen kan være av både organisatorisk og fysisk art. Dette innebærer ikke at kommunen må finansiere tilrettelegging som den enkelte barnehage er pålagt som følge av krav i barnehageloven eller annet regelverk.

Begrensninger i tilretteleggingsplikten

Kommunens plikt til tilrettelegging er begrenset til tilrettelegging som ikke innebærer en uforholdsmessig byrde. Ved vurderingen av om tilretteleggingen innebærer en «uforholdsmessig byrde», skal det særlig legges vekt på:

- tilretteleggingens effekt for å nedbygge funksjonshemmende barrierer,
- de nødvendige kostnadene ved tilretteleggingen, og
- barnehagens ressurser.

Uforholdsmessighetsbegrensningen er en snever sikkerhetsventil. Det vil likevel være tilfeller der tilrettelegging av tilbudet i en bestemt barnehage vil innebære en uforholdsmessig stor byrde for kommunen. Barn kan derfor i unntakstilfeller tilbys plass i en annen barnehage enn den foreldene foretrekker, dersom individuell tilrettelegging ved den foretrukne barnehagen er uforholdsmessig byrdefull.

Vedtak

Kommunen fatter vedtak om tilrettelegging av barnehagetilbudet, jf. bhl § 37 annet ledd. Avgjørelsen er et enkeltvedtak etter forvaltningsloven. Barn og foreldre har klagerett på kommunens vedtak om tilrettelegging. Fylkesmannen er klageinstans, jf. bhl § 12.

Klageadgang

I utgangspunktet vil ikke den enkelte barnehage ha noen klagerett på kommunens vedtak om tilrettelegging. Dette er et forhold mellom kommunen og foreldrene og barnet, i likhet med f.eks. spesialpedagogisk hjelp. Hvorvidt barnehagene har klagerett må vurderes ut ifra de alminnelige forvaltningsrettslige reglene om klagerett og rettslig klageinteresse, jf. forvaltningsloven § 28.

Kommunen kan ikke pålegge en privat barnehage å tilrettelegge tilbudet. Dersom en privat barnehage ikke ønsker å tilrettelegge barnehagetilbudet etter § 37 må kommunen tilby barnet plass i en annen barnehage.